

Laanilan Voima Oy
PL 191
90101 OULU

Viite

Asia

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO VOIMALAITOSTUHKIEN LOPPUSIJOITTAMISEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA, OULU JA HAUKIPUDAS

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY JA HANKETIEDOT

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tarkoituksena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (468/94, muutokset 267/99 ja 458/2006)) ja –asetuksen (713/2006) 6 §:n kohdan 11d) mukaan ympäristövaikutusten arviointia sovelletaan hankkeeseen, jossa sijoitetaan kaatopaikalle muita kuin ongelma- tai yhdyskuntajätteitä vähintään 50 000 tonnia vuodessa.

Laanilan Voima Oy, Stora Enso Oyj ja Oulun Energia ovat toimittaneet 22.2.2007 Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle arviointiohjelman koskien hanketta, jonka tarkoituksena on löytää ympäristön kannalta soveltuvin yhteinen sijoituspaikka voimalaitosten tuhkiille ainakin vuoteen 2030 saakka ja luoda edellytykset ympäristölupa-asiakirjojen laatimiselle tuhkien sijoittamiseksi arvioinnin perusteella valittuun kohteeseen/kohteisiin. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena.

Arviointiohjelma ja arviointiselostus

Ympäristövaikutusten arviointimenettely alkoi, kun hankkeesta vastaava toimitti 19.6.2006 yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle voimalaitostuhkien loppusijoittamista koskevan arviointiohjelman. Ohjelma on hankkeesta vastaavan suunnitelma tarvittavista selvityksistä sekä arviointimenettelyn järjestämisestä. Siitä kuulutettiin 26.6. – 15.8.2006. Lausuntojen ja kannanottojen saapumisen jälkeen ympäristökeskus antoi YVA-ohjelmasta 14.9.2006 oman lausuntonsa, jossa esitettiin arvio arviointiohjelman riittävyydestä sekä esitettiin ne kohdat, joilta osin arviointiohjelmaa on syytä tarkistaa.

Hankkeesta vastaavat ovat arvioineet hankkeen ympäristövaikutukset arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen lausunnon pohjalta. Arvioinnin tulokset on koottu YVA-selostukseen, joka on toimitettu ympäristökeskukselle 26.2.2007. Arviointiselostuksesta on kuulutettu 30.3. – 30.4.2007. Ympäristökeskuksen lausunto arviointiselostuksesta ja selostuksen riittävyydestä päättää YVA-menettelyn.

Hankkeen nimi

Hankkeen nimi on Laanilan Voima Oy:n, Stora Enso Oyj:n ja Oulun Energian voimalaitostuhkien loppusijoittaminen, Oulu ja Haukipudas.

Hankkeesta vastaava

Hankkeesta vastaavat Laanilan Voima Oy (PL 191, 90101 OULU), Stora Enso Oyj Oulun tehdas (PL 196, 90101 OULU) ja Oulun Energia (PL 116, 90101 OULU).

Konsulttina arviointiohjelman laatijana on toiminut Pöyry Environment Oy (PL 20, 90571 OULU).

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Voimalaitostuhkien loppusijoittaminen (kaatopaikalla käsiteltävä vuotuinen kokonaismassamäärä on yli 50 000 t.) edellyttää ympäristölupaa, jonka käsittelee alueellinen ympäristökeskus. Arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto tullaan liittämään ympäristölupahakemusiakirjoihin.

Vaihtoehdot

Arvioitavat vaihtoehdot ovat:

Vaihtoehto 0 (V0), jossa voimalaitostuhkia ei sijoiteta mihinkään päävaihtoehtoissa esitettyihin paikkoihin, vaan Oulun Energia kuljettaa tuhkat Miehonsuon läjitysalueelle ja Laanilan Voima Oy sekä Stora Enso Oyj joutuvat nykyisten alueiden täytyessä etsimään tuhkien sijoitukselle muita vaihtoehtoja. Tällä hetkellä kaikkien laitosten tuhkia sijoitetaan myös Kalimeenvaaran pilottikohteeseen.

Vaihtoehto 1 (V1), jossa voimalaitostuhkat sijoitetaan Miehonsuon turvetuotantoalueen (Turveruukki Oy) ja sen yhteydessä olevan Oulun Energian tuhkien läjitysalueen viereiselle kivennäismaa-alueelle sekä turvetuotannosta aikanaan vapautuvalle tuotantoalueelle Oulun kaupungissa.

Vaihtoehto 2 (V2), jossa voimalaitostuhkat sijoitetaan Vasamakankaan alueelle, joka sijaitsee Oulu-Ylikiiminki-tien varressa Oulun kaupungissa Oulun kaupungin ja Kiimingin kunnan raja-alueella.

Vaihtoehto 3 (V3), jossa voimalaitostuhkat sijoitetaan Punaisenladonkankaalle tai sen lähiympäristöön. Alue sijaitsee Oulu-Kiimingin Alakylä-tien varressa.

Hanke ja sen ympäristövaikutukset

Hankkeen tarkoituksena on löytää ympäristön kannalta soveltuvin yhteinen sijoituspaikka Laanilan Voima Oy:n, Stora Enso Oyj:n Oulun tehtaasta ja Oulun Energian voimalaitosten tuhkille ainakin vuoteen 2030 saakka ja luoda edellytykset ympäristölupa-asiakirjojen laatimiseksi tuhkien sijoittamiseksi arvioinnin perusteella valittuun kohteeseen/kohteisiin. Vuosittainen tuhkamäärä on noin 100 000 – 120 000 t. Noin 25 vuoden aikana syntyvän tuhkan sijoittamiseen tarvitaan pinta-alaa noin 20 ha, läjityskorkeuden ollessa 10 – 15 m. YVA-menettelyyn sisällytetään nykyisissä voimaloissa mahdollisesti tulevaisuudessa polttoaineena käytettävän kivihiilen tuhkien sekä ns. OPA-sakan sijoittaminen.

Voimalaitosten tuhkan määrä ja nykyinen sijoittaminen

Oulun Energian voimalaitoksissa muodostuu lentotuhkaa vuosittain n 70 000 t ja pohjatuhkaa n 7 000 t ja Kiimingin lämpökeskuksessa 100 – 150 t. Valtaosa lentotuhkasta on toimitettu Miehonsuon läjitysalueelle, johon saa läjittää yhteensä 1 252 150 t lentotuhkaa enintään vuoden 2025 loppuun saakka. Osa tuhista on toimitettu Kalimeenvaaran lentotuhkien sijoittamisen pilottihankkeen alueelle.

Laanilan Voima Oy:n voimalaitoksella muodostuu vuosittain lentotuhkaa 12 500 t ja pohjatuhkaa 1 500 t. Tuhkaa on toimitettu turvesoille tie – ja auma-alueiden pohjiin sekä läjitykseen Ylikiimingin Hautasuolle. Pohjatuhka on käytetty tehdasalueella maantäytössä. Lentotuhka toimitetaan tällä hetkellä Kalimeenvaaran lentotuhkien sijoittamisen pilottihankkeen alueelle. Nykyiset alueet tulevat täyttymään muutaman vuoden kuluessa.

Stora-Enso Oyj:n voimalaitoksessa muodostuu tuhkaa vuosittain lentotuhkaa 24 000 t ja pohjatuhkaa 1 000 t. Tuhka läjitetään Kalimenvaaran lentotuhkien sijoittamisen pilottihankkeen alueelle ja tehtaan omalle kaatopaikalle. Tehtaan kaatopaikka täyttyy 5 – 10 vuoden kuluttua. Tuhkaa on käytetty myös meluvalleihin (yhteensä 4 000 t) ja teiden pohjarakenteisiin (2 000 t). Stora Enso Oyj:n paperitehtaan jätevedenpuhdistamon lietettä eli ns. OPA-sakkaa, joka on pääosin kalsiumkarbonaattia ja selluloosakuitua, muodostuu vuodessa 30 000 tonnia.

Tuhkan laatu ja kemiallinen koostumus

Tuhka on hyvin hienojakoista sisältäen mm. piin, raudan ja alumiinin oksideja sekä alkali- ja maa-alkalimetalleja. Tuhkat sisältävät myös raskasmetalleja ja hivenaineita. Osa näistä luokitellaan maaperässä ja ympäristössä haitta-aineiksi. Pohjatuhka on kemiallisilta ominaisuuksiltaan melko samankaltaista kuin lentotuhka, mutta sitä karkeampaa. Puuntuhkan pH on noin 12 ja turvetuhkan noin 7 – 12. Tuhkilla on suhteellisen hyvä kalkituskyky ja ne soveltuvat maanparannusaineiksi ja happamien maiden pH:n nostoon. Tuhka läpäisee vettä huonosti.

Tuhkien kemiallinen koostumus ja haitallisten aineiden liukoisuus tutkittiin Oulun Yliopiston Kemian laitoksen projektissa. Kaikkien pohjatuhkien raskasmetallien kokonaispitoisuudet ovat pienemmät kuin niiden soveltuvuudelle maatalouskäyttöön vaadittavat tai maa- ja metsätalouskäyttöön ehdotetut raja-arvot. Lentotuhkalla raja-arvot eivät kaikilta osin täyty, mutta ylitykset ovat suhteellisen vähäisiä ja pääosa haitta-aineiden mitatuista kokonaispitoisuuksista on selvästi asetettujen raja-arvojen alapuolella.

Pohjatuhkat täyttävät Valtioneuvoston asetuksen 202/2006 mukaiset pysyvän jätteen kaatopaikalle sijoitettavan jätteen mukaiset liukoisuusominaisuuksien kelpoisuusvaatimukset. Lentotuhkilla raja-arvot ylittyvät muutamien aineiden, kuten molybdeenin, seleenin, kromin, sulfaatin ja kloridin suhteen, joilla ei kuitenkaan ole sanottavia haitallisia vaikutuksia luonnossa. Lisäksi liukoisuudet ylittävät vain niukasti pysyvän jätteen kelpoisuusvaatimusten raja-arvot, ja ovat selvästi pienempiä kuin tavanomaisen jätteen kelpoisuusvaatimusten raja-arvot. Seleenille, molybdeenille, kromille, sulfaatille ja kloridille on ominaista voimakas sitoutuminen turpeeseen, joten sijoituspaikkojen luontaista turvekerrosta voidaan hyödyntää aineiden kulkeutumisen estämisessä. OPA-sakka täyttää pysyvän jätteen kaatopaikalle liukoisuusominaisuudet lukuun ottamatta nikkelin ja fluoridin liukoisuuksia.

Tuhkan läjittämisen ympäristövaikutukset

Tuhkan läjitykseen liittyvä ympäristökuormitus on lähinnä pohja- ja pintavesiin kohdistuvia suotovesi- ja valumavesipäästöjä ja tuhkan kuljetuksesta ja läjityksestä aiheutuvia pölypäästöjä ilmaan. Tuhkan vesipitoisuus on läjityksen alkuvaiheessa alhainen, huokostilavuus ja vedenpidätyskyky suuria. Osa sadannasta imeytyy tuhkatäyttöön ja osa haihtuu tai virtaa pintavaluntana ympäristöön. Ajan kuluessa tuhkakerroksen alaosa kyllästyy vedellä, jolloin maaperään voi suotautua tuhkan kanssa reagoimutta suotovettä. Tuhkakerroksen läpi virtaavan sadeveden määrä on kuitenkin erittäin vähäinen. Läjityksen edistyessä tuhkakeros vaihteittain peitetään asianmukaisella pintarakenteella, jolloin tuhkatäyttöön imeytyvän sadeveden määrä vähenee verrattuna peittämättömään tilanteeseen. Toisaalta päästöä voidaan ehkäistä ja estää tiiviillä pohjarakenteella. Läpäisemätöntä kalvoa pohjarakenteeksi ei kuitenkaan esitetä tuhkan liukoisuusominaisuuksien johdosta. Kaikilla sijoituspaikkavaihtoehdoilla silttinen pohjamooreni estää vesien päästyä maaperään.

Tuhkasta liukenee suotoveteen alkali- ja maa-alkalimetalleja (K, CA ja Mg), jotka nostavat suotoveden kovuutta ja sähkönjohtavuutta. Sulfaatti- ja kloridipitoisuuden nousun kanssa tästä voi aiheutua myös vesistössä havaittavia vedenlaadun muutoksia, joilla ei kuitenkaan ole merkittävää ympäristö- tai terveysvaikutusta. Eri vaihtoehtojen välillä ei arvioida olevan oleellisia eroja maa- ja kallioperä- tai pohjavesivaikutusten suhteen. Punaisenladonkankaalla (V3) maaperän vedenläpäisevyys on muita sijoitusvaihtoehtoja suurempi ja suotovesien imeytyminen pohjaveteen olisi tästä johtuen siellä hieman merkittävämpää kuin kahdella muulla alueella. Vesistövaikutukset arvioidaan vähäisiksi, mutta Kalimeenojan läheisyys hieman lisää riskiä Vasamankankaan ja Punaisenladonkankaan kohdalla. Haitallisia raskasmetalleihin liittyviä vaikutuksia ei arvioida esiintyvän.

Tuhkanläjitysalueen kasvillisuus häviää kokonaan ja eläinten liikkuminen alueella estyy. Läjityksen vaikutukset kasvillisuuteen ja eläimistöön olivat Vasamankankaalla (V2) hieman Miehon-suota (V1) ja Punaisenladonkangasta (V3) suuremmat luonnontilaisen kaltaisen metsäkuvion takia. Alueilla ei ole uhanalaisia kasvi- tai eläinlajeja eikä muita erityisiä luonnonarvoja. Läjityksellä ei ole vaikutuksia etäällä sijaitseviin suojelualueisiin.

Läjitys lisää teiden liikennemääriä vuodenaikasta riippuen 5 – 12 ajoneuvolla vuorokaudessa. Lisäys on arvioitu pieneksi kaikilla vaihtoehtoalueille suuntautuvilla tieosuuksilla. Lisääntyvän liikenteen meluvaikutukset arvioidaan myös vähäisiksi päälystetyillä teillä. Sorateillä raskaan kaluston aiheuttamaa häiritsevää melua voi aiheutua erityisesti kelirikkoaikoina Miehon-suolle johtavan soratien läheisyydessä Pilpajärvellä sekä Vasamankankaalla lähimmissä taloissa. Soratieosuuksien lähiympäristössä voi lisäksi aiheutua kelirikkoaikoina lievää tärinää. Liikenneturvallisuus ei kokonaisliikennemäärään suhteutettuna oleellisesti heikkene nykyisestään, mutta riskialtteinnaiseksi arvioidaan Punaisenladonkankaalle ja Vasamankankaalle johtavat tiet, joiden yhteydessä ei ole kevyen liikenteen väyliä.

Tuhkan läjityksen ja kuljetuksen aiheuttama pölyäminen voi navakkatuulisina päivinä heikentää ilman laatua ja ylittää pölyn ohjearvoon verrattavan pitoisuuden Vasamankankaalla läheisten talojen ympäristössä. Läjitysalueiden lähiympäristössä pöly sitoutuu kasvillisuuteen. Miehon-suon vaihtoehto on pölyämisen kannalta paras, koska lähin asutus sijaitsee melko etäällä, 2 – 3 kilometrin päässä läjitysalueesta.

Kaikkien vaihtoehtojen vaikutukset maisemaan ovat samantyyppisiä johtuen läjitysalueiden samankaltaisuudesta. Kaikkien vaihtoehtojen vaikutukset ovat paikallisesti hyvin voimakkaita, mutta laajemmassa maisemassa ne vähenevät ympäröivän metsän peitteisyyden johdosta. Punaisenladonkankaan läjitys näkyy toiminnan aikana peltojen yli läheiselle Alakyläntielle. Muiden kohteiden osalta ei erotu merkittäviä näkymäsuuntia. Paikalliset vaikutukset ovat Miehon-suon vaihtoehdossa muita vähäisemmät, koska alue on jo osittain läjityskäytössä. Asutukseen liittyvän lähiympäristön kokemisen kannalta Punaisenladonkankaan vaihtoehto on jonkin verran muita huonompi, koska se sijaitsee lähempänä tiivistä yhdyskuntarakennetta. Maakuntakaavassa ja Oulun seudun yleiskaavassa on osoitettu Punaisenladonkankaan vaihtoehto jätteenkäsittelyalueena, mutta muutkaan vaihtoehdot eivät ole voimassaolevien kaavojen vastaisia.

Vaikutukset ihmiseen ja yhteiskuntaan muodostuvat muiden ympäristövaikutusten kautta ja ne arvioidaan voimakkaimiksi Vasamankankaalla, koska muutos siellä olisi suurin. Punaisenladonkankaalla vaikutukset ihmiseen olivat kohtalaiset ja nykyisin läjityskäytössä olevalla Miehon-suolla vähäiset. Asutus sijaitsee lähimmillään Vasamankankaalla muutaman sadan metrin päässä läjitysvaihtoehtoalueesta. Vasamankankaalla ja Punaisenladonkankaalla on merkitystä paikallisille metsästykselle. Kaikkien vaihtoehtoalueiden ympäristössä on korvaavia alueita metsästykselle ja marjastukseen.

Yhteenvedo vaihtoehtojen vertailusta

Soveltuvin loppusijoituspaikka Laanilan Voima Oy:n, Stora Enso Oy:n Oulun tehtaan ja Oulun Energian Toppilan voimalaitosten sekä Kiimingin biolämpökeskuksen (Oulun Energia) lento- ja pohjatuhkille olisi V1 eli Miehon-suon alue, jossa läjitystoimintaa on harjoitettu vuodesta 1989 alkaen. Punaisenladonkankaan huonona puolena on Oulun kaupunkirakenteen läheisyys, selvät maisemavaikutukset, hieman huonompi maaperä kuin muissa vaihtoehdoissa sekä Kalimeenojan läheisyys. Vasamankankaan huonoja puolia ovat pitkä kuljetusmatka, suhteellisen lähellä oleva asutus, Kalimeenojan läheisyys sekä hieman monipuolisempi luonto kuin muissa vaihtoehdoissa.

ARVIOINTISUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointisuunnitelman vireilläolosta on kuulutettu YVA-lain ja -asetuksen mukaisesti Haukiputaan, Oulun, Kiimingin ja Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen virallisilla ilmoitus-tauluilla 30.3 – 30.4.2007 välisenä aikana. Arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä kuulusajan Haukiputaan ja Kiimingin pääkirjastoissa ja kunnantaloilla, Oulun seudun ympäristövirastossa ja Oulun kaupungin pääkirjastossa sekä Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksessa. Arviointiohjelmasta on pyydetty lausunnot Haukiputaan ja Kiimingin kunnilta ja Oulun kaupungilta, Oulun seudun ympäristölautakunnalta, Pohjois-Pohjanmaan liitolta, Oulun lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosastolta, tiehallinnon Oulun tiepiiriltä, Oulun Seudulta, Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry:ltä sekä Museovirastolta. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus kuulutti arviointiohjelman nähtävillä olosta sanomalehti Kalevassa 30.3.2007.

YVA-menettelyä seuraamaan ja ohjaamaan on perustettu ohjausryhmä, jonka tarkoituksena on edistää tiedonkulkua hankkeesta vastaavan, viranomaisten ja muiden hankkeen sidosryhmien välillä. Ohjausryhmään kuuluvat Laanilan Voima Oy:n, Stora Enso Oyj:n, Oulun Energian, Geopudas Oy:n, yhteysviranomaisen, Oulun seudun ympäristöviraston sekä YVA-konsultin edustajat. Seurantaryhmä on kokoontunut arviointimenettelyn aikana kuusi kertaa.

Hankkeesta järjestettiin yleisötilaisuus Oulussa Oulun Energian tiloissa 4.4.2007. Tilaisuuteen osallistui 18 henkilöä.

YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA KANNANOTOISTA

Yhteysviranomaiselle toimitettiin lausuntoja 7 kappaletta ja kannanottoja 17 kappaletta. Yhteysviranomaisen lausunnossa on esitetty niistä pääkohdat. Kopiot lausunnoista toimitetaan hankkeesta vastaavalle yhteysviranomaisen lausunnon liitteenä. Alkuperäiset lausunnot ja kannanotot ovat nähtävillä ympäristökeskuksessa.

Lausunnot

Oulun lääninhallitus, sosiaali- ja terveysosasto

Arviointiselostuksessa on pääosin otettu huomioon osaston arviointiohjelmasta annettu lausunto. Pölyn osalta arvioinnissa olisi tullut huomioida tarkemmin hengitettävien hiukkasten leviäminen. Vaikutusarviointia voidaan pitää realistisena ja sen pohjalta tämän hankkeen osalta olemassa oleva Miehonson tuhkanyljitysalue olisi vartenotettava vaihtoehto jatkosakin. Koska ihmisten pelot tuhkien sekä yleisesti erityisjätteiden käsittelyssä kohdistuvat erityisesti pölypäästöjen (kuljetus, käsittely) terveys- ja ympäristövaikutuksiin, olisi tarkoituksen mukaista tehdä mittauksia Miehonson olemassa olevan tuhkanyljitysalueen ympäristössä (pölyn kokojakauma ja koostumus sekä leviämisaalue). Näin saataisiin mallilaskelmien tueksi myös mitattua tietoa pölypäästöistä, jota voitaisiin hyödyntää tuhkanyljitysalueen jatkosuunnittelussa.

Tiehallinto, Oulun tiepiiri

Arviointiselostuksen mukaan läjitys lisää liikennemäärää vuodenaikasta riippuen 5 – 12 ajoneuvolla vuorokaudessa. Lisääntyvän liikenteen aiheuttamat meluvaikutukset on arvioitu vähäisiksi päällystetyillä teillä. Lisäksi on arvioitu, ettei liikenneturvallisuus kokonaisliikennemäärään suhteutettuna oleellisesti heikkene nykyisestä. Riskialttiimmiksi on arvioitu Punaisenladonkankaalle ja Vasamankankaalle johtavat tiet, joiden yhteydessä ei ole kevyen liikenteen väyliä. Tiepiirin näkemys riskialttiimmista kohdista on samanlainen kuin selostuksessa. Mikäli Punaisenladonkankaalle toteutuu myös jätteenkäsittelylaitos, on hankkeiden yhteinen liikennemäärän lisäys noin 10 % nykyiseen liikennemäärään verrattuna. Tällä on jo huomattavasti enemmän vaikutuksia liikenneturvallisuuteen. Kuitenkin tiepiiri näkee Punaisenladonkankaan vaihtoehtona parhaiten kestävä kehityksen periaatteita. Myös kyseiselle alueelle aiheutuvat liikennehaitat ovat hallittavia; erityisesti silloin, jos Oulun seudun yleiskaavaan merkitty uusi tieyhteys Kuusamontieltä Alakyläntielle rakennetaan. Tiepii-

ri haluaa muistuttaa, että selostuksessa lainatut teoreettisen melulaskentaohjelman mukaiset melualueiden leveydet ovat teoreettisia ja pitää niitä käytettäessä muistettava mainita laskentaperusteet.

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Liiton mukaan kyseessä on kauaskantoinen ratkaisu, joka edellyttää asian perusteellista selvittämistä. Selostus on tarkka etenkin vesistövaikutusten osalta. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava on vahvistettu ja lainvoimainen. Sitä yksityiskohtaisempi ja myös lainvoimainen Oulun seudun yleiskaava kuitenkin korvaa maakuntakaavan lukuun ottamatta sellaisia kysymyksiä, jotka on käsitelty ainoastaan maakuntakaavassa. Maakuntakaavan näkökulmasta kaikki vaihtoehdot 1 – 3 ovat mahdollisia. Vaihtoehto 2 on kuitenkin ongelmallinen läheisen Saviharjun kylän takia, sillä kyläalue on osoitettu maakuntakaavassa kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeänä alueena. Vaihtoehto 3 kohdistuu maakuntakaavassa jätteenkäsittelyalueeksi varatulle alueelle ja on siten yhdenmukainen kaavamerkinnän kanssa. Tosin kyseiselle alueelle on myös muita jätehuoltotarpeita, ja alueen riittävyys eri tarpeisiin on varmistettava. Vaihtoehdon 1 alueelle ei maakuntakaavassa ole varauksia; kaavaan merkitty tärkeä vaellusreitti jäänee joka tapauksessa ongelmattomalle etäisyydelle läjitysalueesta.

Vaihtoehdon 1 tulkitseminen parhaaksi on ymmärrettävä lukuun ottamatta sitä, että tiivistelmässä on kerrottu nimenomaan vaihtoehdon 2 huonona puolena pitkä ajomatka, vaikka luvussa 5.5 on yksityiskohtaisesti laskettu vaihtoehdon 1 kuljetussuorite kaksi kertaa suuremmaksi.

Selostuksessa käsiteltyjen toimintojen ja hankelaajuuden lisäksi on syytä tiedostaa, että alueellisen energiatalouden kehittäminen Pohjois-Pohjanmaalla tulee pitkällä tähtäimellä todennäköisesti lisäämään polttotuhkan määrää vielä nykyisestä. Tämä merkitsee sitä, että tuhkalle tarvitaan laajoja ja turvallisia sijoitusalueita. Tärkeä kehityslinja on myös tuhkan hyötykäyttö.

Oulun seudun seutuhallitus

Kaikki selostuksessa tarkastellut sijaintipaikat sijaitsevat Oulun seudun yleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M). Punaisenladonkankaalle suunnittelu sijaintipaikka, V3, on aluetta, joka seudun yleiskaavassa on osoitettu jätteen loppusijoituspaikka kohdemerkinnällä. Seudun yleiskaavan valmistumisen jälkeen sinne on laadittu jätteenkäsittelyn käyttösuunnitelma, jossa on varauduttu seudun erilaisten jätteiden sijoittamiseen alueelle. Tässä suunnitelmassa teollisuustuhkien loppusijoittamiseen on varattu 25 ha:n suuruinen alue suunnittelualueen pohjoisimpaan osaan. Tämä alue on noin 10 % kaikkien jätteenkäsittelyyn varattujen alueiden pinta-alasta.

Arvioinnin suurimmat epävarmuudet liittyvät Punaisenladonkankaalla vireillä olevien hankkeiden mahdolliseen toteutumiseen ja pitkän aikavälin vaikeaan ennakointiin. Alueelle suunnitteilla olevan Salvor Oy:n jätteenkäsittelykeskuksen toteutuminen ja mahdollinen muiden jätteenkäsittelytoimintojen sijoittuminen alueelle pitkällä aikavälillä tulisi lieventämään etenkin vaikutusten arvioinnissa esitettyjä maisemavaikutuksia ja vaikutuksia virkistyskäyttöön.

Vaihtoehtojen vertailussa ei ole tarkasteltu vaihtoehdon 0 vaikutuksia. Vasamankankaan vaihtoehdon kuljetusmatkaa on erheellisesti kuvattu pitkäksi, vaikka selostusteksti sivulla 7 ei tue tätä päätelmää. Vaikka johtopäätökset voimalaitostuhkien loppusijoittamisen vaikutuksesta sisältää lausunnossa mainittuja epävarmuustekijöitä ja puutteita, voidaan vaikutusten arviointia pitää muilta osin luotettavana ja monipuolisena.

Seudun yleiskaavan näkökulmasta voimalaitostuhkien sijoittaminen Punaisenladonkankaalle on mahdollista. Nyt tehdyn selvityksen mukaan voimalaitostuhkien sijoittaminen alueelle aiheuttaa jonkin verran enemmän ympäristövaikutuksia kuin siinä tapauksessa, että voimalaitostuhkat sijoitetaan Miehon-suolle. Vaikka loppupäätelmä saattaa olla erilainen, jos Punaisenladonkangas muodostuu seudun keskeiseksi jätteenkäsittelypaikaksi, voidaan arviointiselostuksessa esitettyä näkemystä voimalaitostuhkien sijoittamista Miehon-suon alueelle, pi-

tää perusteltuna. Tuhkien sijoittaminen vähentää Punaisenladonkankaalle suunnitellun jäteenkäsittelytoimintojen määrää ja saattaa pitkällä tähtäimellä vaikuttaa myönteisesti alueen toimintojen järjestämiseen.

Oulun seudun ympäristölautakunta

Ympäristöviraston mielestä arviointiselostuksessa on käyty seikkaperäisesti läpi hankkeen kannalta keskeiset tekijät. Läjitetävien materiaalien ominaisuuksia on tutkittu ja selostettu riittävästi. Eri vaihtoehdot on selvitetty tasapuolisesti. Kaikki vaihtoehtoiset kohteet soveltuvat tuhkan läjitykseen. Ympäristölautakunnan arviointiohjelmasta antamassa lausunnossa mainitut asiat on huomioitu. Ympäristövirastolla ei ole huomauttamista YVA-selostukseen.

Kiimingin kunta

Kunnanhallituksen mukaan YVA-selostuksen yhteenvedona todetaan, että soveltuvin sijoituspaikka lento- ja pohjatuhkille on Miehonsuo, jossa läjitystoimintaa on harjoitettu vuodesta 1998 alkaen. Punaisenladonkankaan huonona puolena todetaan, mm. kaupunkirakenteen ja Kalimeenojan läheisyys. Vasamankankaan huonoina puolina todetaan mm. suhteellisen läheinen asutus ja monipuolinen luonto. Lisäksi selostuksessa todetaan Punaisenladonkankaan huonoksi puoleksi myös Jääli-Väläkylä asutusalueen läheisyys. Kunnalla ei ole huomautettavaa YVA-selostuksesta.

Museovirasto

Museoviraston YVA-ohjelmasta antamassa lausunnossa edellytetyn mukaisesti on vaihtoehtoisilla sijoitusalueilla tehty arkeologinen inventointi. Inventoinneissa ei vaihtoehtoalueilla havaittu ennestään tuntemattomia muinaisjäännöskohteita, mutta vaihtoehdon 1 luoteispuolella havaittiin uusi asumuspainanne ennestään tunnetulla muinaisjäännösalueella (Karttiokangas). Näin ollen Museovirastolla ei ole huomautettavaa YVA-ohjelman lopputuhkan sijoitusvaihtoehdoista arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

V1-vaihtoehdon toteutuessa Museovirasto muistuttaa kuitenkin sen luoteis- ja pohjoispuolella olevista muinaisjäännösalueista (Oulunsalo 50 Karttiokangas (muinaisjäännösrekisteritunnus 567 01 0050 ja Karttio N (tunnus 567 01 0051), joiden säilyminen on turvattava maankäyttöhankkeita toteutettaessa.

Museoviraston ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseon välisen sopimuksen mukaisesti maakuntamuseo toimii lausunnon antajana rakennetun kulttuuriympäristön ja kulttuurimaiseman osalta.

Mielipiteet ja kannanotot

A vastustaa tuhkien sijoittamista Punaisenladonkankaalle. Perusteluina mainitaan, että alue sijaitsee alla kahden kilometrin etäisyydellä lähimmästä asutuksesta. Tuhkan sijoittaminen alueella aiheuttaa varmuudella pölyhaittoja ja liikenteen lisääntymistä. Lisäksi tuhkan mahdollinen sijoituspaikka pilaa alueen luonnonläheisyyden ja puhtauden.

B vastustaa vaihtoehtoa 3 ja kannattaa vaihtoehtoa 0.

C ja 11 muuta allekirjoittajien kannanotto koskee vaihtoehtoa 2. Kannanoton mukaan YVA-selostuksesta puuttuu kokonaan tuhkan loppusijoittamisen vaikutusten arviointi paikalliseen maatalouselinkeinon. Saviharjun kylä sijaitsee lähellä suunniteltua aluetta ja ottaen huomioon hankkeen pitkän keston ja tuhkien loppusijoittamisesta aiheutuvat haitat (pölyäminen, melu ja ympäristöön pääsevät haitta-aineet ja ihmisten altistuminen haitallisille aineille) muodostuu ko. vaihtoehto alueen asukkailla merkittäväksi haitaksi. Lisäksi marjastus, ulkoilu ja metsästysseuran toiminta häiriintyy. Myös lisääntyvä raskas liikenne vähentää Ylikiimingin maantiellä (nro 833) liikkuvien liikenneturvallisuutta.

Korvenkylän Eräengas ry. pitää vaihtoehtoa 2 mahdottomana, koska tuhkan läjitys tulisi haittaamaan metsälintujen, jänisten, kauriiden sekä hirvien lisääntymistä ja elämää. Alue on myös karhun reviiriä. Lisäksi haittoja tulisi metsästykselle, ulkoilulle, marjastukselle, Savi-

harjun asukkaille. Vaihtoehtoista paras on vaihtoehto1, koska Miehon-suota käytetään jo nyt tuhkan loppusijoitukseen ja läjitykset pitäisi keskittää yhteen paikkaan.

D kannanotton mukaan hanke pitäisi pitää ennallaan ja tuhkien sijoituspaikka vaihtoehto 0 tulisi valita.

E ja F vastustavat voimalaitostuhkien sijoittamista Punaisenladonkankaalle. Sijoituspaikka tulisi liian lähelle Jylkynkankaan, Oinaansuon, Liikasen, Kuivasjärven, Kaijonharjun, Ahveonojan, Kuivasrannan ja Ritaharjun asuinalueita ja läheisten asuinalueiden arvostus ja kiinteistöjen arvo laskisi. Pöly-, meluhaitat lisääntyisivät ja raskaan liikenteen lisääntyminen aiheuttaisi vaaratilanteita. Virkistysalueet, muu ihmisten ja luonnon elinympäristö pilaantuisi pysyvästi. Lisäksi loppusijoituksella olisi alueelle haitallisia ympäristövaikutuksia.

G ja H vastustavat voimalaitostuhkien sijoittamista Haukiputaan Punaisenladonkankaalle. Alue sijaitsee liian lähellä asutusta.

I ja J vastustavat vaihtoehto 3:n toteuttamista, koska alue sijaitsee vilkkaasti liikennöidyn Alakyläntien varressa lähellä asutusta. Vaihtoehto 3 tarkoittaisi käytännössä liikenteen moninkertaistumista. Uuden paikan vaikutus Ruskon kaatopaikan lisäksi on tarpeeton rasite Liikasen, Kuivasjärven ja Jylkynkankaan asuinalueille asumisen sekä asuntojen arvon kannalta. Kyseessä on pitkän aikavälin ratkaisu, joka vaikuttaa asukkaiden elämään. Sijoituspaikka tulisi viedä asuinalueiden läheisyydestä asumattomalle seudulle.

K mielestä Punaisenladonkangas ei ole oikea paikka jos ajatellaan tulevaisuutta ja asuinalueiden läheisyyttä. Liikennemäärät kasvavat, liikenneturvallisuus heikkenee ja takapihalta näkyvät valtavat tuhkavuoret. Toiminnan loppumisen jälkeen alue on saastunutta, jota ei voi käyttää mihinkään ja vastuu siirretään tuleville sukupolville.

L kanta hankkeeseen on, että voimalaitostuhkien sijoituspaikaksi etsitään jokin alue, missä asutusta ei le lähipiirissä ja kaupungin/kuntien kasvumahdollisuuksia ei heikennetä seuraaviksi 50:ksi vuodeksi. Loppusijoituspaikaksi tulisi valita vaihtoehto 0.

M mielestä pitäisi tuhkien loppusijoittamisessa ja jätteenkäsittelypaikan valinnassa huomioida välittömät vaikutukset kaupungin asukkaisiin, tulevaisuuden näkymät sekä Oulun imago ja olisi kyettävä tekemään sellaisia päätöksiä, että Oulu olisi haluttu asuin- ja sijoittamispaikka tulevaisuudessa.

N vastustaa ehdottomasti voimalaitostuhkien loppusijoitusvaihtoehtoa V3, jossa tuhkat säilöttäisiin Punaisenladonkankaalle ja näkee tulevat haittavaikutukset liian suurina (liikenneturvallisuus, pölyhaitat sekä vaikutus alueen luontoon, luontoarvoihin ja vesistöihin).

O vastustaa Punaisenladonkankaan vaihtoehtoa (V3). Nykyisessä muuttuneessa tilanteessa Punaisenladonkangas sijaitsee liian lähellä nykyisiä ja tulevia asuinalueita eikä siksi sovellu minkäänlaisten jätteiden tai voimalaitostuhkien käsittelylle. Alueen asukkaat vastustavat hanketta. Jäljelle jäävistä vaihtoehtoista Miehon-suon alue (V1) olisi parempi.

P pitää Punaisenladonkangasta sopimattomana jätealueeksi. Selvitys on puutteellinen ja lähtökohdiltaan harhaanjohtava, koska sitä ei ole suhteutettu koko suuren suunnitellun jätealueen arviointiin. Lisäksi sijoittaminen lisää ympäristöhaittoja ja tuo haitallisen liikenteen laajalle alueelle tieverkolle kaupungin asutuksen sisälle.

Q on huolestunut käsittelyn vaikutuksesta asuinalueeseen, sen ympäristöön, ihmisten terveyteen ja läheisestä sijainnista aiheutuvaan haittaan ja vastustaa voimalaitostuhkien sijoittamista Punaisenladonkankaalle, koska se rikkoo yleisiä ja yksityisiä turvallisuusvaatimuksia ihmisten ja ympäristön kannalta.

Kuivasjärven pienkiinteistöyhdistys ry:n Punaisenladonkankaan toimikunta toteaa, ettei vaihtoehto V3 (Punaisenladonkangas) sovellu voimalaitostuhkien eikä muidenkaan jätteiden loppusijoituspaikaksi. Punaisenladonkankaan jätekeskusalue sijaitsee liian lähellä nykyisiä asutuskeskuksia, sekä haittaa alueen tulevaa parempaa vaihtoehtoista kehitys mahdollisuutta esim. tulevaisuuden aluekeskuksena. Jätekeskussuunnitelmille kuten vaihtoehto 3:llekin tulee etsiä siihen tarkoitukseen paremmin soveltuva alue, jolle on hyvät liikenneyhteydet ja joka sijaitsee riittävän kaukana asutuksesta. Lisäksi toimikunta esittää, että Punaisenladonkankaan alue kaavoitetaan yleiskaavassa ja maakuntakaavassa muuhun kuin jätteenkäsittelykäyttöön. Erilaisten käyttösuunnitelmien käsittely tulee keskeyttää, kunnes seudullisen jätteenkäsittelyalueen uusi sijoittamispaikka on saanut päätöksen.

Toimikunta näkee tuhkien loppusijoittamiselle parhaana vaihtoehtona Miehonson alueen (V1), koska vastaavaa toimintaa on siellä harjoitettu jo aiemmin.

R vastustaa koko jätekeskushanketta ja etsittävä toinen sijoituspaikka kuin Punaisenladonkangas.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Ottaen huomioon saadut lausunnot ja mielipiteet Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus esittää Laanilan Voima Oy:n, Stora Enso Oyj:n ja Oulun Energian voimalaitostuhkien loppusijoittamisen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavaa:

Hankekuvaus

Selostuksessa on esitetty tiedot hankkeen tarkoituksesta, tarpeesta. Hankekokonaisuus on määritelty oikein. Hankkeen vaikutusten tunnistaminen ja selvittäminen on ollut mahdollista riittävällä tavalla. Hankekuvaus on tehty YVA-lain mukaisesti. Suunnittelu- ja toteutusaikataulu on esitetty. Elinkaaritarkastelun laatua olisi parantanut toiminnan jälkivaikutusten hieman tarkempi huomioiminen. Tämä on kuitenkin pieni puute hyvässä kokonaisuudessa.

Vaihtoehtojen maankäyttötilanne on kuvattu oikein ja eri vaihtoehdot eivät ole kaavoituksen vastaisia. Eri vaihtoehtojen alueella on voimassa maakuntakaava (KHO:n päätös 25.8.2006) ja Oulun seudun yleiskaava (KHO:n päätös 25.8.2006). Lausunnossaan Pohjois-Pohjanmaan liitto toteaa kaikkien vaihtoehtojen olevan maakuntakaavan mukaisia. Oulun seudun seutuhallitus on katsonut lausunnossaan, että yleiskaava mahdollistaa tuhkien sijoittamisen Punaisenladonkankaalle. Tälle hieman laajemmalle alueelle on myös laadittu jätteenkäsittelyn käyttösuunnitelma.

Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin on esitetty Punaisenladonkankaan (V3) vaihtoehdon osalta ja asiaa on havainnollistettu mm. havainnekuvalla, jossa on esitetty suunniteltu jätekeskus. Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin on kuvattu riittävästi.

Hankkeen toteuttamista koskevat suunnitelmat ja luvat on mainittu sekä menettely on kuvattu asianmukaisesti.

Vaihtoehtojen käsittely

Arviointiohjelmaan on valittu neljä arvioitavaa vaihtoehtoa, joista yksi on 0-vaihtoehto, jolloin hanketta ei toteutettaisi. Vaihtoehdot on esitelty hyvin ja niiden mukaan ottaminen ja rajaaminen on perusteltu hyvin ja niitä on tarkasteltu tasapuolisesti. Vaihtoehtoja on mukana riittävästi ja ne kaikki ovat toteuttamiskelpoisia.

Eri vaihtoehtojen vaikutuksia on selvitetty tasapuolisesti.

Vaikutusten selvittäminen ja merkittävyyden arviointi

Maaperä ja pohjavesivaikutuksissa eri paikoilla ei ole eroa. Vesistöihin vaikutukset jäävät vähäisiksi ja raskasmetallien pitoisuuksien laskennallinen kasvu jää pieneksi. Vaihtoehtojen alueiden kasvillisuus ja eläimistö on näille alueille tyypillistä eikä alueilta löydy erityisiä luontoarvoja. Maankäytön osalta vaikutusten arviointia vaikeuttaa vaihtoehdon 3 lähialueelle mahdollisesti tulevan jätteenkäsittelytoiminnot. Samoin liikenteen lisääntyminen tälle alueelle.

le on merkittävää, jos nämä jätetoiminnot toteutuvat ja tuhkan läjitys toteutettaisiin tälle alueelle.

Ympäristön nykytila on selvitetty eri vaihtoehtoissa hyvin ja eri vaikutustekijöiden arviointi on tehty laadukkaasti. Tässä yhteydessä olisi selvityksen yhteydessä tehdyn biosaatavuuden tulosten tarkempi esittely lisännyt laatua entisestään. Lupahakemusvaiheessa tämän biosaataavuustutkimuksen tuloksia kannattaa käyttää vaikutusten arvioinnissa.

Tehdyt selvitykset on kohdennettu oikein ja merkittäviin vaikutuksiin. Tuhkan läjittämisen päättymisen jälkeisiä vaikutuksia on arvioitu lyhyesti. Elinkaaren loppuvaiheen hieman laajempi arviointi olisi ollut paikallaan. Tältä osin ei selvitystä kuitenkaan tarvitse muuttaa tai lisätä arviointia.

Selvityksessä ei ole arvioitu mahdollisia ympäristöonnettomuuksia, niiden riskejä tai niiden seurauksia. Ympäristölupahakemuksen liitteeksi tulee laatia arvio ympäristöonnettomuuksista, riskeistä ja onnettomuuksien seurauksista.

Yhteysviranomaisen ohjelmasta antaman lausunnon vaikutusten selvittämistä koskevat tarkistusvaatimukset on ympäristökeskuksen käsityksen mukaan otettu huomioon suunnitelmasa. Eri vaikutusten merkittävyydet on esitetty asianmukaisesti. Käytetyt menetelmät on kuvattu riittävällä tarkkuudella. Melun leviämisen arvioinnin yhteydessä olisi ollut syytä mainita, kuten tielaitos omassa lausunnossaan toteaa, että selostuksessa lainatut melualueiden leveydet ovat teoreettisia ja niiden käytössä pitäisi mainita laskentaperusteet. Arvioinnin epävarmuudet on esitelty riittävän yksityiskohtaisesti.

Vaihtoehtojen vertailu ja toteuttamiskelpoisuus

Vaihtoehtojen vertailu on toteutettu selkeänä taulukkorakenteena ja lisäksi vaihtoehtoja on vertailtu sanallisesti. Vaihtoehtojen vertailumenetelmä on esitetty ja sitä voi pitää käyttökelpoisena. Vaihtoehtojen ympäristölliset toteuttamiskelpoisuudet on esitetty vertailussa hyvin. Vaihtoehtoista on esitetty johtopäätöksiä (yhteenvedo vaihtoehtojen vertailusta) toisin vain selostuksen tiivistelmässä. Johtopäätökset olisi ollut hyvä esittää myös vaihtoehtojen vertailukohdassa. Johtopäätöksessä olisi tullut esittää myös soveltuvimmaksi loppusijoituspaikaksi esitetyn alueen V1 hyvät ja huonot puolet.

Haitallisten vaikutusten ehkäisy

Selostuksessa on käsitelty haitallisten vaikutusten ehkäisyä asianmukaisesti ja riittävästi kunakin vaikutuksen arvioinnin yhteydessä.

Seurantaohjelma

Seurannan avulla on tarkoitus koota tietoa hankkeen keskeisimmistä vaikutuksista koko elinkaaren aikana. Tarkkailu tulee käsittämään käyttötarkkailun ja päästötarkkailun. Seurantaohjelmassa on esitetty asiat riittävällä tavalla ja se on riittävä arviointiselostukseen.

Osallistuminen

Arviointimenettely ja osallistumisjärjestelyt on kuvattu arviointiselostuksessa. Osallistumisjärjestelyjä voi pitää riittävänä ja vaikuttavana. Selostuksesta puuttuu selvitys siitä, miten yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on otettu huomioon. Ympäristökeskuksen saaman käsityksen mukaan sen lausunto on otettu huomioon selostusta laadittaessa.

Raportointi

Laadittu selostus esitystavaltaan selkeä ja havainnollinen.. Selostus ja sen yhteenvedo on laadultaan hyvä

Yhteenveto ja arviointiselostuksen riittävyys

Kaikki selostuksessa esitetyt vaihtoehdot (V1-V3) soveltuvat ympäristökeskuksen käsityksen mukaan voimalaitosten tuhkien loppusijoituspaikoiksi. Kaavallisia rajoituksia ei sijoittamiselle myöskään ole. Nykytilan selvityksen perusteella ei tuhkan sijoittaminen tule aiheuttamaan merkittäviä luonnonarvojen menetyksiä. Ympäristövaikutukset eri sijoitusvaihtoehdoissa ovat lähes samanlaisia. Tuhkan läjittämisen pölyämisen haitat on arvioitu kohtalaisen pieniksi ja suurinta vaikutus olisi lähiasutukselle vaihtoehdossa 2. Pölyn vaikutusten arviointi suunnitelmassa esitetyllä tavalla on ympäristökeskuksen mielestä riittävää. Lupahakemusasiakirjoissa pölyn vaikutuksia voi arvioida tarkemmin.

Arvioinnissa suurin epävarmuus liittyy Punaisenladonkankaan vaihtoehtoon ja muiden alueelle suunniteltujen toimien toteutumiseen. Yksinään tuhkan sijoittaminen alueelle ei arvioinnin mukaan aiheuttaisi kovinkaan suurta haittaa ympäristölle tai lähiasutukselle. Mikäli tuhka läjitettäisiin Punaisenladonkankaalle ja sinne tulisi erilaista jätteidenkäsittelytoimintaa, olisi liikenteen lisäys merkittävää ja sillä olisi vaikutusta mm. liikenneturvallisuuteen. Tällöin tulisi liikenteeseen liittyvät ongelmat ratkaista ennen toimintojen sijoittamista.

Muistutuksissa vastustetaan eniten selostuksen vaihtoehtoja 2 ja 3 lähinnä epäiltyjen ympäristövaikutusten, liikennehaittojen ja asutuksen läheisyyden vuoksi. Valittavalle sijoitusvaihtoehdolle, joka lienee yhteenvedossa mainittu vaihtoehto 1, tulevat hankkeesta vastaavat hakemaan ympäristölupaa. Hakemuksessa pitää selvittää tulevan toiminnan vaikutukset valittavan alueen ympäristölle.

Voimalaitostuhkien loppusijoittamisen ympäristövaikutusten arviointimenettely on toteutettu YVA-lain mukaisesti. Ympäristökeskus pitää hyvänä hankekuvausta ja vaihtoehtojen käsitteilyä ja niiden valinnan perusteluja. Vaihtoehtojen tarkastelu on tehty tasapuolisesti. Varsinkin ympäristön nykytila ja vaikutusten merkittävyyden arviointi on tehty hyvin ja perusteellisesti. Vaihtoehtojen vertailu on selkeä ja sanallinen kuvaus riittävä. Raportti on tehty hyvin ja on havainnollinen, selkeä sekä yhteenvetoon on saatu mahtumaan selostuksen tärkeimmät kohdat. Selostuksen avulla voidaan muodostaa riittävä kokonaiskuva.

Ympäristökeskus pitää hienoisena puutteena sitä, että hankkeen elinkaaren loppuosa eli toiminnan päättymisen jälkeinen aika on jäänyt vähälle huomiolle. Lisäksi tuhkan biosaatavuus selvityksen tuloksia olisi voinut selvittää laajemmin ja esittää mitä johtopäätelmiä sen perusteella voidaan tehdä. Ympäristöönnettomuuksien ja niiden seurausten arviointi olisi ollut hyvä olla mukana. Vaihtoehtojen vertailun johtopäätös on vain tiivistelmässä, mutta se olisi voinut olla myös vaihtoehtojen vertailukohdassa. Johtopäätöksissä (yhteenveto vaihtoehtojen vertailusta) olisi voinut käydä lävitse eri vaihtoehtojen hyvät ja huonot puolet lyhyesti. Siitä voi saada väärän kuvan kuljetusmatkojen pituuden vaikutuksesta johtopäätösten teossa. Esimerkiksi pitkä kuljetusmatka on mainittu huonona puolena vain vaihtoehdolle 2 vaikka kuljetusmatka on vaihtoehdossa 1 pidempi.

Selostuksesta puuttuu selvitys siitä, miten yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on otettu huomioon. Tällainen selvitys tulee olla arviointiselostuksessa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen 10 §:n kohdan 11 mukaan. Selvityksen avulla voivat asianosaiset todeta, miten yhteysviranomaisen lausunto on huomioitu ja miltä osin jäänyt huomioimatta. Ympäristökeskus toteaa, että selostuksen sivulla 22 on mainittu yhdessä lauseessa, että selostus on laadittu mm. yhteysviranomaisen ohjelmalausunnon perusteella. Lisäksi vertailtaessa yhteysviranomaisen lausuntoa arviointiohjelmasta ja selostuksen tekstiä voidaan todeta, että lausunnon asiat on huomioitu riittävällä tavalla.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus katsoo, että arviointiselostus on riittävä. Voimalaitostuhkien loppusijoittamisen lupa-asiakirjoissa on syytä käsitellä ympäristöönnettomuuksien riskejä ja onnettomuuksien seurausten arviointia.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO

Yhteysviranomaisen lausunto on nähtävillä kahden kuukauden ajan 18.6.2007 alkaen Haukiputaan ja Kiimingin kunnantaloilla ja kirjastoissa, Oulun seudun ympäristövirastossa ja Oulun pääkirjastossa sekä Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksessa. Se löytyy myös ympäristökeskuksen internetsivuilta osoitteesta: www.ymparisto.fi/ppo > Ympäristönsuojelu > ympäristövaikutusten arviointi > Vireillä olevat YVA-hankkeet > Voimalaitostuhkien loppusijoitus, Oulu ja Haukipudas.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus lähettää yhteysviranomaisen lausunnon sekä kopiot arviointiselostuksesta annetuista lausunnoista ja kannanotoista hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset lausunnot ja kannanotot säilytetään ja arkistoidaan Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksessa. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi lausunnonantajille ja mielipiteen esittäjille.

Johtaja

Heikki Aronpää

Ylitarkastaja

Juha Koskela

Suoritemaksu**9 660** euroa, (ei arvonnäköverollista myyntiä)**Liitteet**

Annetut lausunnot ja mielipiteet (hankkeesta vastaavalle)

Tiedoksi

Ympäristöministeriö
 Suomen ympäristökeskus
 Haukiputaan kunta
 Kiimingin kunta
 Oulun seudun ympäristölautakunta
 Oulun lääninhallitus, sosiaali- ja terveysosasto
 Tiehallinto, Oulun tiepiiri
 Oulun seudun seutuhallitus
 Museovirasto
 Kannanottojen esittäjät kirjeitse ja sähköpostitse

Maksun määräytyminen ja maksua koskeva muutoksenhaku

Maksu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitetusta lausunnosta arviointisuunnitelmasta on 6 420 euroa, kun hanke tai sen vaikutukset ulottuvat yhden kunnan alueelle. Kuntakohtainen lisämaksu (1080 €/kunta) peritään hankkeen tai vaikutusten ulottuessa 2 – 5 kunnan alueelle. Ympäristökeskus katsoo, että tämän hankkeen vaikutukset ulottuvat 3 kunnan alueelle, joten maksu on 9 660 €.

Maksu määräytyy ympäristöministeriön asetuksessa (1387/2006) olevan alueellisen ympäristökeskuksen maksullisia suoritteita koskevan maksutaulukon mukaisesti.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava oikaisua vaativan nimi, asuinpaikka ja postiosoite, vaatimus maksun muuttamiseksi sekä oikaisuvaatimuksen perustelut.

Oikaisuvaatimus on oikaisuvaatimuksen tekijän tai oikaisuvaatimuksen muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut oikaisuvaatimuksen, siinä on mainittava myös laatijan nimi, asuinpaikka ja postiosoite. Oikaisuvaatimukseen on liitettävä maksun määräämisen perusteena oleva asiakirja alkuperäisenä tai jäljennöksenä.

Omalla vastuullaan oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen postiosoite on PL 124, 90101 OULU ja käyntiosoite Isokatu 9, Oulu.